

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 9215 af 23/02/2022 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - uddannelse - kompetence - parts- og vidneforklaringer - ej medhold

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 20-20567

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - uddannelse - kompetence - parts- og vidneforklaringer - ej medhold

J.nr. 20-20567

En gymnasieelev klagede over forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med forløbet op til hans udmelding af gymnasiet.

Eleven var diagnosticeret med infantil autisme og var bevilget specialpædagogisk støtte i form af 40 studiestøttetimer pr. halvår. Han havde derfor et handicap i forskelsbehandlingslovens forstand.

Nævnet vurderede, at der ikke var påvist faktiske omstændigheder, der tydede på, at eleven ved gymnasiets tilrettelæggelse af studiestøttetimerne var blevet behandlet ringere end andre ville blive behandlet i en tilsvarende situation som følge af sit handicap. Gymnasiet havde således tilbudt eleven studiestøttetimer i overensstemmelse med bevillingen og under anvendelse af en ekstern leverandør, som bevillingsmyndigheden havde henvist til.

Nævnet vurderede også, at eleven ikke var blevet udsat for ringere behandling og dermed direkte forskelsbehandling i forskelsbehandlingslovens forstand i forbindelse med, at gymnasiet havde indsamlet oplysninger om hans skolegang og løbende drøftet med klager og hans forældre, om det indklagede gymnasium var det rette skolevalg for klager.

Nævnet vurderede endvidere, at der ikke var påvist faktiske omstændigheder, der tydede på, at eleven var blevet udsat for chikane i forbindelse med beskrivelsen af ham i studievejledningens journal. Journalen indeholdt gymnasiets gengivelser af forløbet omkring klagers skolegang, og beskrivelsen af gymnasiets bekymringer vedrørende eleven havde ikke efter sit indhold en krænkende eller nedværdigende karakter.

Klager fik derfor ikke medhold i disse dele af klagen.

Der var uenighed mellem parterne om både formålet med og forløbet af de møder, der løbende havde været afholdt med eleven og hans forældre om hans skolegang, hvorfor nævnet afviste at behandle et klagepunkt over chikane i den forbindelse. En afklaring heraf ville således kræve mundtlige parts- og vidneforklaringer, som ikke kan ske for nævnet.

Endelig kunne nævnet ikke tage stilling til den del af klagen, som vedrørte gymnasiets tildeling af en skriftlig advarsel til klager, da han ikke havde udnyttet den administrative klageadgang over advarslen.

Denne del af klagen blev derfor også afvist

Klagen angår påstået forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med forløbet op til klagers udmelding af det indklagede gymnasium.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Ligebehandlingsnævnet kan ikke behandle klagen over indklagedes tildeling af en skriftlig advarsel til klager.

Det indklagede gymnasiums indhentelse af oplysninger om klager og tilrettelæggelsen af hans studiestøttetimer var ikke direkte forskelsbehandling i strid med forskelsbehandlingsloven.

Indklagedes beskrivelse af klager i studiejournalnotatet var ikke chikane i strid med forskelsbehandlingsloven.

Ligebehandlingsnævnet kan ikke behandle den del af klagen, som vedrører chikane i forbindelse med det samlede forløb, da en afklaring af, om klager er blevet udsat for forskelsbehandling på grund af handicap i den forbindelse, kræver bevisførelse i form af mundtlige parts- og vidneforklaringer

Sagsfremstilling

Klager startede den 11. august 2019 som elev på det indklagede gymnasium.

Klager havde i 2016 fået stillet diagnosen infantil autisme.

Han blev på den baggrund bevilliget specialpædagogisk støtte (SPS) i forbindelse med sin gymnasieuddannelse af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Støtten blev ydet som 40 studiestøttetimer pr. halvår, hvor klager af indklagede fik tilknyttet en SPS-mentor fra en ekstern virksomhed.

Den eksterne virksomhed er en af de leverandører af specialpædagogisk bistand, som Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet henviser til. Virksomheden er blandt andet specialiseret i at arbejde med unge med autismespektrum-forstyrrelser og varetagelse af SPS-timer på gymnasiale uddannelser.

Af studievejledningsnotatet blandt andet følgende notater fra august og september 2019:

”190812 [leder af studievejledningen] Samtale

Med [rektor] og [person 2] om, at [klager] havde opført sig meget uhensigtsmæssigt i [stednavn]. Han var pludselig gået den modsatte vej af alle andre, slog sig selv i hovedet og var frustreret over, at aktiviteten ikke var slut kl. 21, som moderen havde sagt. Også [person 3] har bemærket, at han skiller sig ud fra mængden

190816 [leder af studievejledningen] Notat

Mentor for [klager] fra [mentorvirksomhed], [mentors navn] er meget bekymret efter første møde med [klager]. Han virker meget udfordret og hun er ikke sikker på, at hendes støtte er tilstrækkelig. Derfor afholder vi møde med [leder M], leder af [mentorvirksomhed], og der udsendes en mail til klassens lærere om forhold ang. [klager]

190820 [leder af studievejledningen] Møde

[Leder M], [mentor] og jeg holdt møde. I mellemtiden har [mentor] oplevet en helt anden [klager] som fungerer bedre, har været med socialt i klassen og er mindre aggressiv. Men vi er bekymrede, fordi udredningen fra psykiatrien fastslår, at hans kognitive niveau er i den nedre ende (godt nok i 2016 ...).

[Mentor] vil arbejde med at [klager] forstår og lærer at acceptere, at han er anderledes og kan sige det til sine kammerater. [Mentor] skal arbejde med grænseæstning og kompetencer iflg. [Leder M]. Ses to gange/ ugen. Forældre inddrages. [...] er orienteret om, at han skal vejledes i at træffe egne valg, og ikke følge fars ønsker - som er mat A fx [klager] siger, at faderen har akademiske ambitioner på sin fars vegne.

190910 [leder af studievejledningen] Samtaler

På mentors foranledning har jeg bedt lærerne fortælle, hvordan de oplever [klager] i undervisningen. I musik [lærer 4] går det fint, for det er [klagers] yndlingsfag. I NV [lærer 5] år det ikke særligt godt – [klager] kan ikke forstå det faglige og han har vanskeligt ved at følge med. I idræt [lærer 6] har oplevet, at [klager] bliver meget frustreret og vred og bare forlader 'scenen, til stor frustration for kammeraterne. I dansk har [lærer 7] oplevet at [klagers] buddy skulle forklare noget, som [klager] har meget vanskeligt ved at forstå. Buddy giver op, hun kan ikke klare presset. [Lærer 8] (engelsk) har fortalt, at [klager] bryder ud i frustration og stor vrede, og at det er vanskeligt for kammeraterne at rumme. Andre spansk [lærer 9] og AP [lærer 10] siger, der ikke er problemer.

190913 [leder af studievejledningen] Brev

[Klagers] forældre er indkaldt til møde med rektor, mentor og [leder af studievejledningen]. Vores mål er at gøre forældrene det klart, at [klager] ikke trives, at han har det meget vanskeligt i skolen - også fagligt. Kognitivt har han svært ved at følge lærereres og kammeraters forklaringer.

...”

Den 17. september 2019 blev der afholdt et møde med deltagelse af klagers forældre, rektor, lederen af studievejledningen og klagers mentor. Af studievejledningsnotatet fremgår følgende om mødet:

”Vi havde indkaldt til mødet for at gøre det klart for forældrene at vi ikke mener, at [klager] trives her på skolen. Han er stærkt udfordret både fagligt og socialt. Og hans kammerater har vanskeligt ved at inkludere og rumme ham i klassen.

Vigtigste pointer fra i dag:

[Klagers far]: Hvor skulle han ellers være? Oplever at det er det samme som der skete i fsk hvor man heller ikke ville inkludere [klager] til en start.

[Klagers far] forsøger at skille det sociale fra det faglige, hvilket vi tilbageviser. Kan ikke lade sig gøre, for man lærer i en social relation. [Klagers far] holder sig til, at hvis bare han selv støtter [klager] noget mere, så kan han gennemføre. Jeg fremhæver, at det er [klager] der skal klare at gå i gymnasiet og gennemføre uddannelsen.

[Mentor] forklarer på en god og rolig måde, at [klager] er meget frustreret over, at lærere/kammerater ikke kan forklare ham faglige begreber og instruktioner så han kan forstå dem.

[Rektor], [mentor] og jeg taler om bagefter at det er vigtigt at fastholde gensidighed i læringsprocessen også. Og den del lever [klager] slet ikke op til. Hans buddy har givet op fordi han ikke bidrager med noget og fordi hun er ude af stand til at hjælpe ham.

Aftalen er, at jeg taler med klasselærerne - der er aftalt et møde den 20.9. Jeg vil tale med dem evt. at mødes med forældrene. Det bliver en vanskelig proces, så vi skal have styr på, at alt går rigtigt til. ...”

Den 1. oktober 2019 deltog klager og hans far i et møde med rektor og leder af studievejledningen. Af studievejledningsnotatet fremgår følgende om mødet:

”Det er gjort klart over for [klager], at han kan gå på uddannelsen forudsat at han overholder skolens studie- og ordensregler. At vi er bekendt med, at [klager] ind imellem bliver frustreret, men at vi ikke kan tolerere udadreagerende og aggressiv adfærd.

[Klager] går kort herefter på toilettet og vender tilbage med musik i øret. Vi gør det klart, at SPS-støtten ikke er faglig støtte, men en støtte der kompenserer for [klagers] udfordringer ifm hans diagnose. Hvis [klager] har brug for faglig støtte kan vi tilbyde studietid om eftermiddagen.

[Klagers far] fremfører stadig at studiestøttetimerne skal anvendes til faglig støtte i form af hjælp til at påbegynde opgaver o.lign., hvilket netop er det støtten anvendes til hos mentor. [Klager] siger, at støtten ikke er relevant for ham lige nu. Faderen, at han gerne vil modtage støtten. Vi beder om en afgørelse på, om [klager] vil modtage støtte eller ej.

Hvis ikke skal vi have en underskrift på, at man har frasagt sig støtten. [Leder af studievejledningen] sørger for, at lærerne melder tilbage ang. [klagers] opførsel i timerne (når han går, bliver opfarende, truende evt.)”

Den 7. og 8. oktober 2019 havde klagers far og det indklagede gymnasium en korrespondance om indholdet af klagers studiestøttetimer.

Lederen af studievejledningen modtog fra den 9. oktober 2019 til den 19. oktober 2019 flere mails fra klagers mentor og lærere om klager. Af studievejledningsnotatet fremgår følgende:

”191009 [leder af studievejledningen] Mail

Fra [klagers] mentor: Kære [...]

[Klager] har idag forladt SPS rådgivningen i vrede og efter høje udråb.

Det var ikke muligt for mig, at få et samarbejde i stand med [klager] om dels en tale, som han skal have færdig til efter

efterårsferien – og som han gav udtryk for at have svært ved at lave – dels om FB, som vi skulle have lavet for at søge flere timer til SPS dette semester.

[Klager] gik uden det var muligt for mig, at aftale en ny tid med ham.

Så hvad gør skolen/vi nu?

191009 [leder af studievejledningen] Mail

Fra [lærer 11], som underviser [...] i samfundsfag: Vi snakkede kort om [klager] her til morgen. Han har oplyst mig om, at han forventer at vælge en samfundsfaglig studieretning. I screeningen har han fået 6 point, hvor måske egnet starter ved 8 point. Pointtildeling har i øvrigt været meget nådig, da han ikke anvender nogle fagbegreber og ydermere leverer en meget kort besvarelse, som reelt ikke besvarer spørgsmålene i nævneværdig grad og ej heller forholder sig til prøvens bilag i nævneværdig grad - Derfor kun 6 point!

Jeg oplever til stadighed udfordringer, når der etableres gruppearbejde. Jeg skal måske her skrive, at jeg anvender gruppearbejde i vid udstrækning for at inddrage/aktivere så mange elever som muligt. Jeg oplever imidlertid, at [klager] til stadighed er udfordret af at skulle arbejde i en gruppe, og oftest ikke bidrager det store, når han så 'tvinges' ud i gruppen.

Som person har jeg det fint med [klager], som ofte ser tingene lidt anderledes og derved også fra tid til anden kan nuancere en diskussion på en god måde. Du må endelig sige til, hvis du har brug for yderligere.

101019 [leder af studievejledningen] Mail

Fra [lærer 7]: Som forventet kunne [klager] ikke holde tale i går. Han sad udenfor klassen hele modulet og forsøgte at skrive noget uden held. Han virker meget presset over denne opgave. Som om han fysisk får det dårligt. Han er sådan set god til at sætte ord på, at det er svært, og at han ikke kan, men det er umuligt, at hjælpe ham, når man har 29 andre elever også. ”

Den 25. oktober 2019 blev der holdt et møde mellem leder af studievejledningen, klager og klagers far. Det fremgår af studievejledningsnotatet, at klager på mødet blev orienteret om, at han ville modtage en skriftlig advarsel på grund af sin opførsel ved det seneste møde med sin mentor. Leder af studievejledningen bad også klager forholde sig til, om han fortsat ønskede støtte.

Klager fik den 6. november 2019 en skriftlig advarsel på grund af overtrædelse af skolens studie- og ordensregler i forbindelse med modtagelse af SPS-støtte hos sin mentor. Advarslen blev givet efter den dagældende bekendtgørelse nr. 1077 af 13. september 2017 om studie- og ordensregler i de gymnasiale uddannelser § 6. Det fremgik af advarslen, at denne kunne påklages til Undervisningsministeriet. Afgørelsen blev efter det for Ligebehandlingsnævnet oplyste ikke påklaget.

Den 7. november 2019 modtog lederen af studievejledningen en mail om klager fra klagers historielærer med følgende indhold:

”Jeg må tilslutte mig, at jeg - efter i dag - også deler [navns] bekymring for [klager]. Jeg havde de første egentlige historietimer med klassen i dag. Forinden fortalte [klager], at han havde nogle "store problemer" med skolen, og derfor måtte forlade klassen for at tale i telefon med sin far. Lidt tid efter mødte jeg ham på gangen, hvor jeg forsøgte at indgå i en dialog med ham. Han sagde, at han havde det ret dårligt, og derfor brug for noget ro. Vi aftalte, at jeg kiggede ud til ham løbende, og at han kunne komme med tilbage og deltage, når han var klar. Han forekom udkørt, modløs og bekymret. Det var derfor ikke min vurdering, at der ville komme noget godt ud af at presse ham yderligere. Og det endte da også med, at han frivilligt kom og var med i sidste modul.

...

Jeg er i øvrigt meget enig med Jeppe i, at såfremt det kan lade sig gøre, vil det være hensigtsmæssigt at finde en anden/betere løsning til [klager]. I.e er - som [navn] også skriver - søde og imødekommende.

de, men ret så livlige. Pt. har jeg placeret ham i en arbejdsgruppe, hvor han umiddelbart trives og rummes. Fagligt set virker han stærk og vi har en god lærer-elev kemi, men det ændre dog ikke ved, at klassen som helhed nok er en (for) stor mundfuld for ham? ”

Leder af studievejledningen sendte den 12. november 2019 en mail til klagers lærere med følgende indhold:

”Kære [historielærerens navn] (og alle),

Tak fordi du skriver ang. [klager].

Jeg kan sige, at [klager] har afleveret et skriv, som udtrykker kritik af [rektor], hvorfor [klager] og hans forældre er indkaldt til samtale i denne uge. Så

det er nok forklaringen på hans attitude.

Det skal siges, at vi har forsøgt at forklare forældrene og [klager], at vi som skole mener, det ville være meget bedre for [klager] at gå i en mindre klasse på en skole, hvor personalet er uddannet til at håndtere elever med autisme/aspergers. Men det har ikke haft nogen effekt.

Jeg er klar over, at det er meget svært at rumme [klager], både for elever og lærere, men vi bliver nødt til at forsøge og se, hvordan det falder ud med tiden.

Sig til, hvis der er behov for en yderligere snak om tingenes tilstand. ”

Klager afleverede den 1. november 2019 et brev til rektors kontor.

Den 14. november 2019 blev der afholdt et møde med klager og hans forældre om brevet til rektor.

Klagers far meldte klager ud af gymnasiet den 17. november 2019. Det fremgik af udmeldelsen, at klager havde været glad for samværet i klassen og den gode støtte, han havde fået fra sine lærere. Han havde valgt at udmelde sig af andre grunde.

Klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet den 3. maj 2020.

Parternes bemærkninger

Klager gør gældende, at han blev udsat for forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med forløbet på gymnasiet, der endte i hans udmelding.

Klager blev af gymnasiets rektor, lederen af studievejledningen og klagers mentor udsat for en behandling, som elever ikke normalt udsættes for, og behandlingen skabte et truende og ubehageligt klima for klager.

Klager har fået aktindsigt i oplysninger fra gymnasiet, som viser, at klager allerede på sin første skoledag blev ”kigget ud” af rektor, og at studievejledningen herefter gik i gang med at samle oplysninger, som kunne begrunde, at klager skulle stoppe på gymnasiet.

Formålet med at indsamle oplysningerne var ikke at hjælpe klager med at gennemføre en uddannelse, men at finde argumenter for, at han skulle meldes ud.

Klagers folkeskole havde erklæret ham egnet til gymnasiet, men havde indstillet, at han skulle have studiestøttetimer. Gymnasiet fik derfor en kopi af hans udredning fra 2016 som dokumentation for hans autismediagnose.

Ifølge de udleverede oplysninger fra gymnasiet, fremhævede gymnasiet en enkelt sætning i den 3 år gamle udredning, som kunne tyde på, at klager ikke var gymnasieegnet. Gymnasiet så herved bort fra, at klager i 2019 var blevet erklæret gymnasieegnet af sin folkeskole.

Indhentelse af oplysninger om klager

Studievejledningen søgte aktivt negative oplysninger fra klagers lærere om, hvordan han klarede sig. Den støtteperson, som skulle give klager støttetimer, videregav oplysninger, som blev anvendt mod ham.

Hverken klager eller hans forældre fik lov til at kommentere de misvisende oplysninger, som dette billede gav. De fik ikke noget at vide, før de søgte aktindsigt i november. De havde undervejs en oplevelse af, at der foregik noget, som de ikke kendte til, og ikke forstod. Det bidrog til et truende klima.

Der var ingen saglig begrundelse for, at lederen af studievejledningen og mentoren indsamlede oplysninger, som styrkede rektoren i et ønske om, at klager skulle udmeldes. Det indsamlede materiale var fordomsfuldt. Klager blev chokeret, da han læste det, og oplevede, at han blev svigtet af nogen, som han troede hjalp ham.

De tidligste notater fra studievejledningen har et sprogbrug og et indhold, som er usædvanligt i offentlig sagsbehandling. Der var en dobbelthed i aktindsigten og det, der foregik. På den ene side var lederen af studievejledningen ansat til at hjælpe elever, herunder klager, til at fortsætte og gennemføre uddannelsen, og på den anden side samlede hun oplysninger, som støttede, at gymnasiet ville have klager meldt ud. Som konsekvens af, at studievejledningen aktivt gik ud og samlede oplysninger om klager, fik de registreret mindre problemer, som normalt bare ville blive løst af den enkelte lærer. Der var ingen af klagers lærere, som selv havde følt det nødvendigt at gå videre med disse ting.

Forsøg på at få klager til at melde sig ud

På mødet den 17. september 2019 fortalte klagers mentor, at klager havde faglige og sociale problemer. Herefter sagde gymnasiets rektor, at klagers forældre skulle melde klager ud af gymnasiet. Efter en diskussion udtalte rektor, at han ville melde klager ud, hvis forældrene ikke selv gjorde det.

Der var ingen saglig begrundelse for, at rektoren tog skridt til at få meldt klager ud. Rektor mente tilsyneladende, at det var tilstrækkeligt at henvise til klagers diagnose for at melde ham ud. Der var ikke noget i undervisningsministeriets regler, der kunne begrunde en udmelding. Dette er formentlig årsagen til, at rektor trods sin trussel ikke meldte klager ud, da forældrene modsatte sig dette.

Klager var på dette tidspunkt ved at falde til i klassen. Han havde et godt forhold til sine klassekammerater og lærere. Han havde stort set intet fravær og afleverede sine opgaver. Dette blev ikke inddraget ved

vurderingen af, hvordan klager klarede sig. Vurderingen var domineret af, at han havde en autismediagnose.

På mødet den 1. oktober 2019 oplyste rektor, at klager skulle holde skolens ordensregler. Klager mente dog ikke at have overtrådt nogen ordensregler, og rektor kunne på mødet ikke henvise til nogen situationer, hvor klager skulle have overtrådt reglerne. Klager opfattede det derfor som pression for, at han skulle stoppe på gymnasiet.

Tildeling af advarsel

Der var ingen saglig begrundelse for, at klager fik en advarsel, da han reagerede på en neurologisk forstyrrelse, som han ikke selv kunne kontrollere. Advarslen kunne gøre det vanskeligere for ham at kontrollere forstyrrelsen, og problemet var i øvrigt ret let at håndtere.

Som følge af klagers autisme kan han nogle gang blive overvældet og få brug for at gå uden for et kort øjeblik for at slappe af. Det vidste hans lærere godt, og det gav ingen problemer, men klagers mentor var åbenbart ikke klar over det. Da hun skulle hjælpe klager med at skrive en tale, følte han sig presset og bad om lov til at gå ud. Det nægtede mentoren, og da han til sidst ikke kunne mere, sagde han højt og kraftigt, at nu måtte han altså gå ud, og så gik han. Det var baggrunden for den advarsel, han fik.

Klager fik dermed advarslen for noget, som skyldtes han handicap. På grund af hans handicap blev han derfor behandlet ringere end andre.

Klager har ikke været udadreagerende og truende. Brevet til rektor indeholdt heller ingen trussel.

Tilrettelæggelse af studiestøttetimer

Der var ingen saglig begrundelse for, at de SPS-timer, som klager modtog, ikke levede op til de gældende regler for indhold og underviserens kvalifikationer. Klagers mentor, som skulle give studiestøttetimer, havde ikke de påkrævede kvalifikationer, og indholdet af studiestøttetimerne levede derfor ikke op til Undervisningsministeriets krav. Mentoren havde ingen dokumenteret viden om eller erfaring med autisme.

Hverken rektor eller studievejledningen gjorde noget for at få forholdene bragt i orden. De gjorde derimod ifølge de udleverede dokumenter en aktiv indsats for at undgå at diskutere manglerne i klagers studiestøttetimer. Det virkede som om, at de mente, at hjælp til en elev med autisme var mindre væsentlig end anden undervisning.

Det ville have været mere relevant at lade nogle af de andre lærere på gymnasiet eller en studentermedhjælp give klager SPS-timer.

Klager blev stillet dårligere, end hvis ikke han havde været bevilget studiestøttetimer. Rektor ville ikke se, at problemerne i høj grad skyldtes en ukvalificeret mentor, som gav et forkert indtryk af klager. Rektor mente, at problemet i stedet skyldtes klagers diagnose, og at klager derfor hurtigst muligt skulle væk fra gymnasiet.

Det samlede forløb var ikke et bevidst forsøg på at stille klager dårligere, men det er tvivlsomt, om rektors handlinger er sket i god mening. Klager og hans forældre har ikke oplevet, at rektor gav udtryk for nogen form for sympati eller forståelse for klagers situation.

Om sagens konsekvenser

Klager følge sig presset, da det virkede klart, at rektor ville tvinge ham ud. Studievejledningen vidste ifølge de udleverede akter, at klager følte sig presset, men de gjorde ikke noget for at hjælpe ham. Det førte til, at klager efter endnu et møde den 17. november 2019 ikke kunne klare mere og ikke så andre muligheder end at melde sig ud af gymnasiet.

Sagen har haft store konsekvenser for klager. Han var glad for at gå på gymnasiet, hvor han befandt sig godt, fik nye venner og var en del af fællesskabet. Han oplevede rektors optræden som ubehagelig, og dette forstærkedes af, at de udleverede dokumenter viste, hvor meget rektor og studievejledningen havde gjort for at modarbejde ham.

Efter sin udmelding fra det indklagede gymnasium prøvede han at starte på et andet gymnasium. Han måtte dog holde op, da han fik det dårligt, når der skete noget, der mindede ham om hans oplevelser på det indklagede gymnasium. Forløbet har forsinket klagers uddannelse med et år.

Klager ønsker sig tilkendt en godtgørelse for den smerte og voldsomme psykiske belastning, som han har oplevet.

Indklagede gør gældende, at indklagede under forløbet ikke har handlet i strid med loven.

Klager har ikke påvist faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at han som led i sin skolegang på gymnasiet har været udsat for direkte eller indirekte forskelsbehandling eller chikane på grund af hans diagnose.

Indklagede har i fornødent omfang sikret sig, at klager på lige vilkår med skolens andre elever fik adgang til at deltage i undervisningen, ligesom han fik ydet SPS-støtte efter de gældende retningslinjer for elever på gymnasiale uddannelser.

Som elev på gymnasiet var klager omfattet af skolens studie- og ordensregler, som han skulle overholde på lige vilkår med sine medstuderende.

Skolens studievejledning og ledelse inddrog løbende og aktivt klagers lærere, mentor og forældre i dialog og sparring om klagers skolegang og trivsel, og herunder de bekymringer der blev udløst af klagers adfærd.

Dette er ikke udtryk for en ringere behandling på grund af handicap. Tværtimod har skolen indtaget en aktiv og inddragende rolle med det mål at handle støttende og relevant og give klager så gode betingelser som muligt for at tage en studentereksamen – præcis som det gør sig gældende for de øvrige elever.

Igennem forløbet har gymnasiet forsøgt at være en aktiv sparringspartner i forhold til familiens valg af et alment gymnasium til klager. Skolen har et stort erfaringsgrundlag og har ud fra en pædagogisk,

trivsels- og læringsmæssig vinkel været bekymret for, om et stor alment gymnasium som indklagede var det rigtige uddannelsesvalg for en elev med klagers behov. Det har indklagede gjort familien opmærksom på. Det er både gymnasiets ret og pligt som en læringsinstitution, der støtter op om den enkelte elevs ønske om uddannelse.

Det er klart, at sådan en samtale og en tilsvarende aktiv rolle har indklagede ikke i forhold til elever uden diagnoser. Deri ligger en forskel, men også en omsorg, som indklagede lægger vægt på at kunne vise, også selv om det risikerer at blive forvekslet med negativ forskelsbehandling.

Klagers særlige støttebehov var årsagen til, at rektor og leder af studievejledningen selv fulgte forløbet og deltog i møder. Det er ikke udtryk for, at klager er blevet ”kigget ud”, men at skolen har haft fokus på at undgå fejl, føre en aktiv og støtende linje ved inddragelse af hjemmet og samtidig løfte en opgave af lærernes skuldre, så de har kunnet hellige sig de undervisningsopgaver, de er ansat til. Der var også tale om en konflikt, som ledelsen selv måtte involvere sig i.

Indhentelse af oplysninger

Det er korrekt, at lederen af studievejledningen den 10. september 2019 aktivt bad klagers lærere om at fortælle, hvordan det gik med klager i undervisningen. Dette havde det saglige formål via lærerne at indsamle viden om klagers hverdag og trivsel til konstruktivt at tilrettelægge mentorens støtte og sikre den nødvendige forældreinddragelse, så forløbet samlet set kunne blive til størst mulig gavn for klager. At formålet skulle have været at indsamle negative oplysninger er en grov anklage, som i alle tilfælde er forkert.

Studievejledningens aktive rolle i forhold til at indhente oplysninger fra lærerne dokumenterer også, at det er forkert, når det fremgår af klagen, at skolen skulle have lagt selvstændigt vægt på en enkelt sætning i udredningen fra 2016, som kunne tyde på, at klager på daværende tidspunkt ikke var gymnasieegnet. Studievejledningen lagde netop ikke vægt på udredningen fra 2016, hvor klager blot var 14 år gammel. Studievejledningen og ledelsen handlede på baggrund af aktuel førstehandsviden fra gymnasiet.

Tilrettelæggelse af studiestøttetimer

Klagers far ønskede, at støttetimerne til klager blev brugt til fag-faglig støtte i konkrete fag, og ikke som støtte til øvelse i overblik, struktur og prioritering af studietid mv. Gymnasiet og klagers mentor gik derfor i dialog med faderen om emnet.

Faderen anfægtede, at mentoren havde kvalifikationerne til at yde faglig sparring og vejledning i fag som matematik og naturvidenskabeligt grundforløb. Indklagede var uenig i, hvad der var klagers behov i forbindelse med støttetimerne. Det var studievejledningens vurdering, at klager bedst kunne støttes i sit skoleforløb med en mentor, som var fagligt klædt på i forhold til arbejdet med vejledning af personer inden for et autismespektrum. Dette levede mentoren fuldt ud op til.

Indklagedes ledelse fastholdt, at studiestøttetimerne ikke kan bruges til at udfylde huller fra forudgående skolegang, og at timerne ikke kan benyttes til specialundervisning eller ekstra undervisning, hvor man gentager stof fra den almindelige undervisning eller gennemgår dette på en ny måde. Gymnasiet kunne derfor ikke imødekomme klagers fars ønske om at bruge dele af SPS-timerne til faglig hjælp i latin, almen sprogforståelse og matematik.

Det er således ikke korrekt, at skolen ikke har villet diskutere indholdet af studiestøttetimerne. Det er korrekt, at skolen ikke ”bragte forholdene i orden” på den måde, som klagers far ønskede det, men det skyldes, at der ikke var hjemmel til den model, som klagers far ønskede.

Indklagede har administreret klagers studiestøttetimer efter de gældende regler. At klagers ønske om et andet støtteindhold ikke er imødekommet skyldes dermed ikke diskrimination, men ordningens rammer.

Indholdet af de afholdte møder

Hverken rektor eller lederen af studievejledningen kan genkende klagers påstand om, at rektor på mødet den 19. september 2019 skulle have sagt, at forældrene skulle melde klager ud af gymnasiet, og ellers ville rektor gøre det. Det er efter indklagedes vurdering sandsynligt, at der er sket en fejl citering, og at citatet er udtryk for klagers fars subjektive oplevelse af mødet.

Mødet den 19. september 2019 kom i stand på baggrund af mentorens og lærernes tilbagemeldinger til studievejledningens leder, da gymnasiet så det som sin opgave at gøre det klart for klagers forældre, at klager efter gymnasiets opfattelse ikke trivedes godt. Klager var udfordret fagligt og socialt, og hans kammerater havde svært ved at rumme ham.

Rektor og lederen af studievejledningen foreslog på mødet, at klager kunne overflyttes til en aspergers-klasse, hvor der er færre elever og specialuddannede lærere. Det var indklagedes oplevelse, at klagers forældre havde vanskeligt ved eller ikke ville indgå i en konstruktiv dialog om klagers trivsel og forhold på skolen. Det er indklagedes mål at støtte op om elevers ønsker om en uddannelse. I denne situation krævede det proaktivitet, og at samtalen kunne rumme alternative løsninger end en studentereksamen fra et alment gymnasium.

Årsagen til, at skolens ordensregler blev bragt op på mødet den 1. oktober 2019 var, at skolen var bekendt med, at klager indimellem blev frustreret og udadreagerende. Klager skal som alle elever overholde skolens studie- og ordensregler.

Indskærpelsen af studie- og ordensreglerne skulle ikke forstås som en trussel, men som en faktuel oplysning om gældende praksis. Det ville være kritisabelt ikke at oplyse en elev om dette forhold, hvis eleven har været eller risikerer at komme på kant med skolens studie- og ordensregler. Det ville have været et misforstået hensyn til både klager og fællesskabet, hvis ledelsen havde forholdt sig passivt til klagers adfærd. Lærerne havde brug for at vide, at ledelsen havde indskærpet ordensreglerne over for klager, så de kunne henvise til dette over for klager og hans medstuderende, hvis han eventuelt udviste uhensigtsmæssig adfærd i klasseundervisningen.

Tildeling af advarsel

Klager blev pålagt en skriftlig advarsel den 9. oktober 2019 for upassende opførsel over for sin SPS-støtteperson, som havde opfattet hans adfærd som voldsom og truende.

Den skriftlige advarsel var objektivt begrundet i det saglige formål om overholdelse af skolens studie- og ordensregler om hensynsfuld adfærd. Det var nødvendigt at give advarslen for at opnå overholdelse af studie- og ordensreglerne. Der var også et rimeligt forhold mellem ønsket om håndhævelse af ordens-

reglerne og den skriftlige advarsel, da denne ikke i sig selv medfører yderligere sanktion. En skriftlig advarsel bortfalder som udgangspunkt ved skoleårets afslutning.

Den skriftlige advarsel kunne påklages til Undervisningsministeriet. Hvis klager anså advarslen for at stride mod lovgivningen, burde han have forfulgt denne klagemulighed.

Indklagede nåede ikke at udløse en sanktion i anledning af, at klager den 1. november 2019 afleverede et brev på rektors skrivebord, idet klagers far udmeldte ham af skolen den 17. november 2019. Der er dog ingen tvivl om, at denne episode også ville have udløst en sanktion, da der var tale om en gentagelse af upassende opførsel fra klagers side.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af handicap efter lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet mv. (forskelsbehandlingsloven).

Det fremgår af forskelsbehandlingsloven, at forbuddet mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet tillige gælder enhver, der driver vejlednings- og uddannelsesvirksomhed i forhold til erhvervsuddannelse og erhvervsmæssig videreuddannelse.

Det fremgår af forarbejderne til forskelsbehandlingslovens § 3, stk. 2, at enhver uddannelse, der tager sigte på lønnet beskæftigelse, vil være omfattet af bestemmelsen.

Ligebehandlingsnævnet har tidligere vurderet, at den almene studentereksamen er adgangsgivende i forhold til en lang række uddannelser med henblik på lønnet beskæftigelse og dermed udgør en erhvervsuddannelse i forskelsbehandlingslovens forstand. Der henvises herved til sagsnr. 18-71243.

Nævnet vurderer således, at klager som elev på et alment gymnasium var omfattet af forskelsbehandlingslovens anvendelsesområde.

Om handicap

Klagen angår forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med forløbet fra klagers skolestart i august 2019 til hans udmelding den 17. november 2019.

Begrebet ”handicap” i forskelsbehandlingsloven og det bagvedliggende EU-direktiv skal fortolkes i overensstemmelse med EU-Domstolens og Højesterets praksis.

Handicapbegrebet omfatter herefter langvarige begrænsninger som følge af bl.a. fysiske, mentale eller psykiske skader, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre den berørte person i fuldt og effektivt at deltage i arbejdslivet på lige vilkår med andre arbejdstagere. Også funktionsbegrænsninger af denne karakter, som skyldes en helbredelig eller uhelbredelig sygdom, kan være omfattet.

I sager om forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med uddannelse, der tager sigte på lønnet beskæftigelse, må nævnet på den baggrund foretage en vurdering af, om en skade eller sygdom

konkret har medført sådanne langvarige funktionsbegrænsninger, at den berørte person er forhindret i at fungere på lige vilkår med andre elever.

Det beror på en vurdering af samtlige sagens omstændigheder, herunder navnlig oplysninger fra læger og andre sundhedspersoner, om den studerende på tidspunktet for den påståede forskelsbehandling må anses for at have et handicap i direktivets og dermed forskelsbehandlingslovens forstand.

Der henvises bl.a. til EU-Domstolens domme af 11. april 2013 i sagerne C-335/11 og C-337/11 (Ring og Werge), 1. december 2016 i C-395/15 (Daouidi) og 9. marts 2017 i C-406/15 (Milkova) samt Højesterets domme af 22. november 2017 i sagerne 300/2016 og 305/2016 trykt i UfR2018. 830H og UfR2018. 853H.

Klager skal godtgøre, at han på tidspunktet for den påståede forskelsbehandling havde et handicap i forskelsbehandlingslovens forstand, herunder at funktionsbegrænsningen var af langvarig karakter.

Klager er diagnosticeret med infantil autisme.

Han blev bevilget specialpædagogisk støtte (SPS) til sin gymnasieuddannelse i form af 40 studiestøttetimer pr. halvår.

Nævnet vurderer på den baggrund, at klager har godtgjort, at han på tidspunktet for den påståede forskelsbehandling havde sådanne langvarige begrænsninger i sin mulighed for at deltage i uddannelsen på lige vilkår med andre elever, at han som følge af sin autisme havde et handicap i forskelsbehandlingslovens forstand.

Om direkte forskelsbehandling

Det fremgår af forskelsbehandlingsloven, at der ved forskelsbehandling forstås enhver direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af handicap.

Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af handicap behandles ringere end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Hvis en person, der anser sig for krænket, påviser faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der udøves direkte eller indirekte forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er blevet krænket.

Tildeling af advarsel

Indklagede tildelte den 6. november 2019 klager en skriftlig advarsel for overtrædelse af skolens studie- og ordensregler i forbindelse med modtagelse af SPS-støtte hos sin mentor.

Klager har anført, at advarslen blev givet for forhold, der relaterede sig til hans handicap, og at han derfor ved tildelingen af advarslen blev stillet ringere på grund af sit handicap.

Advarslen blev givet efter den dagældende bekendtgørelse nr. 1077 af 13. september 2017 om studie- og ordensregler i de gymnasiale uddannelser § 6.

Det fremgik af afgørelsen om advarsel, at denne kunne påklages til Undervisningsministeriet.

Ligebehandlingsnævnet kan ikke behandle klager, der kan indbringes for en anden forvaltningsmyndighed, før denne har truffet afgørelse i sagen.

Indklagede har for nævnet oplyst, at klager ikke har påklaget advarslen til Undervisningsministeriet, hvilket klager ikke har bestridt.

Da den administrative klageadgang over den tildelte advarsel således ikke er udnyttet, kan nævnet ikke behandle denne del af klagen.

Tilrettelæggelsen af klagers studiestøttetimer

Klager har for nævnet anført, at studiestøttetimerne ikke levede op til reglerne om studiestøttetimers indhold og underviserens kvalifikationer.

Klager har oplyst, at det for ham virkede som om, at indklagede anså hjælp til en elev med autisme som mindre væsentlig end anden undervisning, og at han i kraft af mentorens kvalifikationer blev stillet ringere, end hvis han ikke havde været bevilget støttetimer.

Klager var af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet blevet bevilget specialpædagogisk støtte (SPS) i form af 40 studiestøttetimer pr. halvår.

Det indklagede gymnasium tilrettelagde den bevilgede støtte således, at klagers studiestøttetimer blev gennemført af en mentor fra en ekstern virksomhed, som Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet henviste til.

Virksomheden er blandt andet specialiseret i at arbejde med unge med autismspektrum-forstyrrelser og varetagelse af SPS-timer på gymnasiale uddannelser.

Nævnet vurderer, at der ikke er påvist faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at klager ved gymnasiets tilrettelæggelse af hans studiestøttetimer som følge af sit handicap er blevet behandlet ringere end andre ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Nævnet har herved navnlig lagt vægt på, at det indklagede gymnasium tilbød klager studiestøttetimer i overensstemmelse med bevillingen og under anvendelse af en leverandør, som Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet som bevillingsmyndighed henviste til.

Klager får derfor ikke medhold i denne del af klagen.

Indhentelse af oplysninger om klager

Klager har anført, at indklagede som følge af hans handicap indsamlede oplysninger, som kunne begrunde en udmelding af klager fra gymnasiet.

På baggrund af indholdet af studievejledningens journal og indklagedes bemærkninger lægger nævnet til grund, at indklagede fra august 2019 indsamlede oplysninger om klager fra hans mentor og lærere, og at baggrunden herfor var oplysninger om klagers diagnose og hans adfærd som følge heraf, som skabte bekymring hos indklagede for, om det indklagede gymnasium var det rette uddannelsesvalg for klager.

Indklagede afholdt i den anledning flere møder med klager og hans forældre, og den 17. november 2019 meldte klager sig ud af gymnasiet.

Nævnet vurderer, at der ikke er påvist faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at klager ved det indklagede gymnasiums indsamling af oplysninger om hans skolegang og den løbende drøftelse af det rette skoletilbud for klager er blevet udsat for ringere behandling og dermed direkte forskelsbehandling i forskelsbehandlingslovens forstand.

Klager får derfor ikke medhold i denne del af klagen.

Nævnet har ikke kompetence til at tage stilling til, hvorvidt der ved indsamlingen af oplysninger er sket uberettiget videregivelse af klagers personoplysninger, og om forvaltningslovens krav til partshøring har været opfyldt.

Der henvises til Datatilsynet og Folketingets Ombudsmand som rette myndigheder vedrørende disse spørgsmål.

Chikane

Chikane skal betragtes som forskelsbehandling, når en uønsket optræden i relation til en persons handicap finder sted med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed og skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima for den pågældende.

Klager har anført, at det indsamlede materiale i studievejledningsnotatet var fordomsfuldt, og at de første notater heri havde et usædvanligt sprogbrug og indhold.

Nævnet vurderer, at der ikke er påvist faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at klager blev udsat for chikane i forbindelse med beskrivelsen af ham i studievejledningens journal.

Nævnet har herved lagt vægt på, at journalen indeholder indklagedes gengivelser af forløbet omkring klagers skolegang, og at beskrivelsen af indklagedes bekymringer vedrørende klager ikke efter sit indhold har en krænkende eller nedværdigende karakter.

Klager får derfor ikke medhold i denne del af klagen.

Klager har herudover anført, at hele forløbet med indsamling af oplysninger om klager, møderne med rektor, tildelingen af den skriftlige advarsel og tilrettelæggelsen af studiestøttetimerne havde til formål at få klager meldt ud af skolen på grund af hans handicap.

Ifølge klager forsøgte rektor herunder på mødet den 17. september 2019, hvor klagers forældre deltog på hans vegne, aktivt at få klager til at melde sig ud under trussel om, at skolen ellers ville gøre det. Klager oplevede også mødet den 1. oktober 2019, hvor han selv deltog, som pressen for, at han skulle stoppe på gymnasiet. Hele forløbet skabte et truende og ubehageligt klima for klager, som derfor til sidst følte sig presset til at melde sig ud af skolen.

Indklagede har heroverfor bestridt, at der skulle være tale om chikane som følge af klagers handicap.

Indklagede har anført, at forløbet var motiveret af et ønske om at handle støttende og relevant over for klager og give ham så gode betingelser som muligt for at tage en studentereksamen. Indklagede har dog ud fra en pædagogisk, trivsels- og læringsmæssig vinkel været bekymret for, om et stor alment gymnasium som indklagede var det rigtige uddannelsesvalg for en elev med klagers behov.

Indklagede bestrider desuden klagers udlægning af møderne den 17. september 2019 og 1. oktober 2019.

Der er således mellem parterne uenighed om både formålet med og forløbet af de møder, som klager og hans forældre undervejs har afholdt med indklagede om klagers skolegang.

Disse forhold, som er af afgørende betydning for vurderingen af, om klager har været udsat for chikane som følge af sit handicap, kan alene afklares ved mundtlige parts- og vidneforklaringer, som ikke kan ske for nævnet.

Nævnet afviser derfor at behandle denne del af klagen.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og stk. 3, om nævnets kompetence
- § 4, stk. 1, om udnyttelse af administrativ klagemulighed
- § 8, nævnets afvisning af klagen
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12, stk. 2, om klagebehandling

Forskelsbehandlingsloven

- § 1, stk. 2 og 4, om lovens anvendelsesområde
- § 3, stk. 2, om pligtssubjekter
- § 7 a, om delt bevisbyrde